Financiële Gids '93 licht sector grondig door

Rendement eigen vermogen daalt tot kritisch peil

Waar onze verzekeringsmaatschappijen in 1989 nog een gemiddelde winst van bijna 15 % konden optekenen, viel deze in 1990 reeds terug tot nauwelijks 6 %, om in 1991 zelfs onder de grens van de 4 % te dalen. Ook met de rentabiliteit van het eigen vermogen gaat het de laatste jaren de verkeerde kant op. En het ziet er niet naar uit dat de winstcijfers voor de volgende jaren veel hoger zullen liggen. Daarenboven is de aanzet tot een dalende trend in de commissielonen merkbaar.
Dit zijn een aantal opmerkelijke conclusies die we kunnen trekken uit de nieuwste uitgave van de Financiële Gids van de verzekeringen, die verscheen bij Kluwer Editorial, onder redactie van Christian Jaumain en Stefaan Princen.

Beide auteurs brengen in dit jaarboek een diepgaande analyse van meer dan 180 verzekeringsondernemingen naar Belgisch en buitenlands recht. Vorig jaar werd de Financiële Gids nog samen met het Memento op de markt gebracht. De uitgave'93 verschijnt echter apart. De versie '93 is dan ook in menig opzicht verschillend en nog veel omvattender dan de vorige edities.

Veel omvattender

De auteurs van de Financiële Gids van de verzekeringen '93 beperken zich niet tot de Belgische verzekeringsmaatschappijen, maar nemen ook de belangrijkste maatschappijen (gemeten naar hun premie-incasso) naar buitenlands recht en actief op de Belgische markt, in hun analyse op.

Bedrijfseconomische criteria

Van iedere verzekeringsmaatschappij wordt voor de werkingsjaren '89, 90 en '91 naast de genormaliseerde nu ook een geherstructureerde jaarrekening opgenomen. "De jaarrekening van een verzekeringsonderneming is moeilijk te doorgronden.", zegt Christian Jaumain. "Een geherstructureerde jaarrekening geeft een veel beter beeld van de financiële toestand van de maatschappij". Aan die herstructurering wordt een apart hoofdstuk gewijd. In vijf hoofdstukken wordt een volledig beeld geschetst van elke onderneming en de sector in zijn geheel. De auteurs zijn er in geslaagd een rangschikking op te stellen van alle opgenomen maatschappijen, en dit volgens een hele reeks verschillende bedrijfseconomische criteria. Zo vind je overzichtelijke tabellen terug met de rangschikking volgens het totaal premie-incasso, de spreiding van het premie-incasso, de vorderingen op tussenpersonen en verzekeringsnemers, de operationele bedrijfskosten met inbegrip van commissielonen, de personeelskosten, de technische en financiële resultaten en de rendabiliteit van het eigen vermogen. Daarnaast bevat de gids per onderneming ook nog een winstanalyse, het premie-inkomen Leven, BOAR, Auto en Arbeidsongevallen, en verschil-

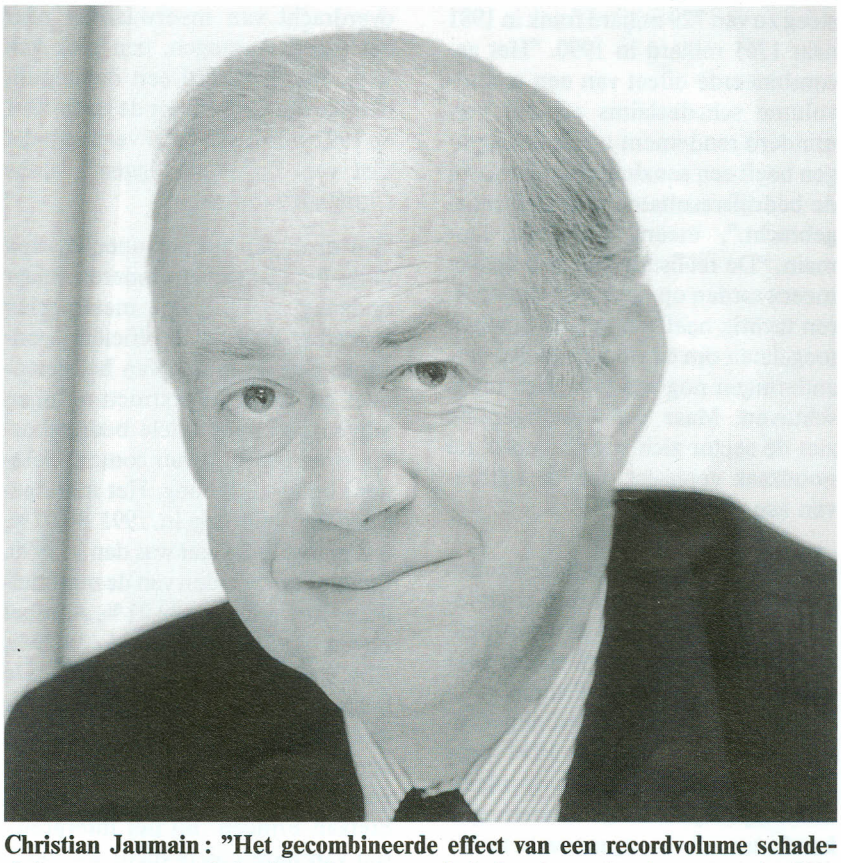

Christian Jaumain : "Het gecombineerde effect van een recordvolume schadeclaims en een verminderd rendement op de beleggingen heeft een aanzienlijke daling van de bedrijfsresultaten met zich meegebracht. De sector ziet zich voor de absolute noodzaak geplaatst om 'de schroeven aan te draaien'.".

lende ratio's met o. a. aandacht voor de financiële opbrengsten, gerealiseerde meerwaarden, uitzonderlijke resultaten, commissielonen, de schade-premieverhouding, het rendement van de beleggingen enz.
De voorbereiding van de gids nam meer dan 10 maanden in beslag. Het gegevensbestand voor de studie bevat meer dan 300.000 cijfers. Daarmee brengt de Financiële Gids '93 ongeveer 95 % van de verzekeringssector in kaart. Spijtig genoeg kregen de auteurs niet van alle maatschappijen de beschikking over de volledige cijfergegevens. Christian Jaumain vindt het daarbij opmerkelijk dat verzekeraars, die beweren het vertrouwen van hun klanten te verdienen, het vertikken om volledige informatie over hun bedrijfsuitoefening te verstrekken.

En wat zeggen de cijfers

De Belgische verzekeringssector wordt gekenmerkt door een duidelijke daling van de groei van zijn balans : van een gemiddelde van 10 % tot 1989, is de groei afgenomen tot 8 % in 1990 en 1991. Het balanstotaal voor de Belgische verzekeringen steeg zo van 729 miljard frank in 1981 naar 1765 miljard in 1990. "Het gecombineerde effect van een recordvolume schadeclaims en een verminderd rendement op de beleggingen heeft een aanzienlijke daling van de bedrijfsresultaten met zich meegebracht.", meent Christian Jaumain. "De realisatie van belangrijke meerwaarden op het einde van de jaren tachtig heeft de maatschappijen toegelaten om de noodzakelijke veranderingen nog wat voor zich uit te schuiven. Maar voor het ogenblik ziet de sector zich voor de absolute noodzaak geplaatst om 'de schroeven aan te draaien'.".

Op basis van de gemiddelde sectorgegevens blijkt dat het technisch resultaat er in 1991 op is vooruitgegaan. "De situatie blijft echter zeer precair.", zegt Stefaan Princen.
"De schade/premie verhouding evolueerde van 95,6 % in 1990 naar 90,7 % in 1991. AG volgde de markttendens, Royale Belge daarentegen kende een achteruitgang en betaalde meer schadevergoeding uit dan zij premies ontving. Ook de ASLK volgde de dalende trend, maar haar schade/premie ratio bedroeg in 1991 nog 123,7 %.".

Voor de Belgische verzekeraars blijken de tijden, dat slechte technische resultaten makkelijk konden verdoezeld worden door uitmuntende financiële resultaten, nu wel voorgoed voorbij. "Het gemiddeld financieel resultaat voor de sector bleef met 14,7 % in 1991 weliswaar vergelijkbaar met dat van 1990, doch in vergelijking met 1989 betekent dit een achteruitgang van bijna 10 %.", vervolgt Princen.

Uit de gemiddelde cijfers over het boekjaar 1991 blijkt dat de winst tot 4 % is gedaald. In 1989 was dat nog 15 %. "Hier deed Royale Belge het met 12 % winst, in vergelijking met de algemene sectorgegevens, nog niet zo slecht. AG 1824 behaalde nog 9,66 % en de ASLK 8,33 %. Opmerkelijk zijn de resultaten van Noordstar met 31 %, Victoria Vesta met 25,4 % en Mauretus met 16,4 %", zegt Princen.

De rentabiliteit op het eigen vermogen neemt gemiddeld af sinds 1986. Absoluut dieptepunt was het stormjaar 1990. "In 1986 haalde het gemiddeld rendement voor belastingen en overdracht van meerwaarden naar het eigen vermogen, een piek van 33 %. In 1990 werd een dieptepunt bereikt van 4,6 %. Voor de jaren 1991 en 1992 wordt een cijfer verwacht dat niet veel hoger zal liggen.", aldus Christian Jaumain.

"De druk van de personeelskosten blijkt lichtjes te verminderen. Maar ondanks verschillende maatregelen ter verbetering van de efficiëntie, ondanks de inkrimping van het personeel en interne herstructureringen blijven de operationele bedrijfskosten (met inbegrip van commissielonen) behoorlijk hoog. Het marktgemiddelde bedroeg in 1991 36,03 %, wat nauwelijks lager was dan in 1990. Enkele voorbeelden van de marktleiders : Royale Belge 32,21 %, Assubel Leven 32,5 %, AG 1824 34,29 %, ASLK 32,9 %, Mercator 38,92 %, De Schelde 39,93 %, ABB 40,47 %,... Het weze duidelijk dat er op dit terrein voor de verzekeraars nog bijzonder veel werk aan de winkel is.", meent Stefaan Princen. Bij het interpreteren van deze cijfers dient wel rekening gehouden met de verschillende distributiestructuur van de opgenomen maatschappijen.

Stefaan Princen : "Eens klonk 1993 als een mythe in de oren, maar het weze duidelijk dat de sector reeds voor de realisatie van de eenheidsmarkt naar adem snakte. Zal Europa 1993 nog wel voordelen voor de sector kunnen brengen ?".

De Financiële Gids van de verzekeringen is een tweetalige uitgave van Kluwer Editorial. De editie 1993 telt 460 bladzijden. De prijs bedraagt 12.500 BEF in een abonnementsformule en 15.000 BEF per los exemplaar.
Een abonnement loopt minimaal voor twee opeenvolgende edities. Leveringen aan het buitenland kosten 750 BEF meer.

Info : Lucie Goffa, Kluwer Editorial, Excelsiorlaan 18, 1930 Zaventem.
Tel. 02/719.15.84, Fax. 02/719.15.19

H.H. □